

Príspevek k rozšírení minujících motýlů jižních Čech

A supplement to the distribution of mining moths in South Bohemia

Jindřich Černý⁽¹⁾ • Václav Vysoký⁽²⁾

Abstract: This paper presents records of 80 species belonging to following five families of the mining moths: Bucculatricidae, Gracillariidae, Lyonetiidae, Nepticulidae and Tischeriidae. All records were collected in three localities in South Bohemia, namely near Zdíkov, Třeboň and Tábor in 2016–2020. Regionally significant species are commented. Records of *Leucoptera malifoliella* (Costa, 1839), *Parornix petiolella* (Frey, 1863), *Phyllocnistis extrematrix* Martynova, 1955, *P. xenia* Hering, 1936, *Phyllonorycter comparella* (Duponchel, 1843), *Stigmella carpinella* (Heinemann, 1862), *S. floslactella* (Haworth, 1828), *S. lapponica* (Wocke, 1862), *S. magdalenae* (Klimesch, 1950), *S. minusculella* (Herrich-Schäffer, 1855) and *S. perpygmaeella* (Doubleday, 1859) are new for South Bohemia.

Key words: Czech Republic, faunistics, host plants, Lepidoptera, mining moths, southern Bohemia.

Abstrakt: Příspěvek přináší údaje o rozšíření 80 druhů minujících motýlů z čeledí Bucculatricidae, Gracillariidae, Lyonetiidae, Nepticulidae a Tischeriidae ze tří lokalit v jižních Čechách: Zdíkov a okolí, Třeboň a Tábor z let 2016–2020. Významné nálezy jsou komentovány. Nálezy *Leucoptera malifoliella* (Costa, 1839), *Parornix petiolella* (Frey, 1863), *Phyllocnistis extrematrix* Martynova, 1955, *P. xenia* Hering, 1936, *Phyllonorycter comparella* (Duponchel, 1843), *Stigmella carpinella* (Heinemann, 1862), *S. floslactella* (Haworth, 1828), *S. lapponica* (Wocke, 1862), *S. magdalenae* (Klimesch, 1950), *S. minusculella* (Herrich-Schäffer, 1855) a *S. perpygmaeella* (Doubleday, 1859) jsou prvními údaji z jižních Čech.

Klíčová slova: Česká republika, faunistika, jižní Čechy, Lepidoptera, minující motýli, živné rostliny.

Úvod

Minující motýli tvoří početnou skupinu motýlů z řádu Lepidoptera. Z čeledí: Bucculatricidae, Gracillariidae, Lyonetiidae, Nepticulidae a Tischeriidae je v Čechách dosud známo přes 250 druhů (Laštůvka & Liška 2011). Jedná se o drobné motýly, jejichž larvy žijí v rostlinných pletivech, zejména v listech, kde vytvářejí charakteristické požerky – miny (viz Obr. 1 a Obr. 2). Zástupci podčeledí Lithocolletinae a Phyllocnistinae z čeledi Gracillariidae se v nich také kuklí. Většina druhů je monofágní nebo úzce oligofágní v rámci příbuzných rodů živných rostlin.

Jižní Čechy mají poměrně dlouhou historii průzkumu minujících motýlů. První údaje, které uvádějí Sterneck & Zimmermann (1933) pocházejí z počátku 20. století. Jedná se o několik druhů z čeledi Tischeriidae, Gracillariidae a Lyonetiidae, které sbírali L. Bařa, J. Koudelka a A. Binder v okolí Českých Budějovic a Nových Hradů. Haase (1942) uvádí z jižních Čech druh *Lyonetia ledi* Wocke, 1859. Dalších několik údajů se týká čeledi Nepticulidae ze sběrů J. Klimesche ve Vyšším Brodu z roku 1943 (Vlach 1943). Ve Vlachově herbáři požerků, který je uložen v Národním muzeu v Praze, je několik nepublikovaných dokladů V. Vlacha, F. Zimmermanna a J. Patočky z čeledi Nepticulidae a Gracillariidae z let 1934–1944 z Českého Krumlova a Soběslavi. Zimmermann (1944) publikoval ve svém pojednání o čeledi Nepticulidae v Čechách několik dalších údajů z Českých Budějovic a Vyššího Brodu. Nejvýznamnější prací této periody je zpracování vlastních sběrů

¹⁾ Košická 243, CZ – 405 05 Děčín IX, e-mail: jindr.cerny@seznam.cz

²⁾ Herbenova 11, CZ – 400 01 Ústí nad Labem, e-mail: vysoky@volny.cz